

See tikand sakstelt päritud ja talutarre taritud...

PILLE HERMANN

Just sellised regilaulu sõnad juhatasid sisse 5. augustil juba teist korda toimunud Lihula Lillkirja festivali.

Vaatamata lustakale algusele oli päeva esimene päev pühendatud seminarile, kus oli võimalik kuulata ettekandeid taimedest Lihula lilltikandis ning taimede väest. Nii said kuulajad Lihula Lilltikandi Seltsi liikme Eda Aaviku ettekandest teada, et tikitud taimed on nõtked, õievarred pikad ja lehed kitsad. Suuremate õite vahel on rohkelt väiksemaid õisi ja nuppe.

Elevust tekitas Tiiu Annuki värvikas ja rohkete näidetega ettekandne taimede väest ja taimedega seotud uskumustest. On ju taimede poole pöördunud nii rahahäda kui pereprobleemide puhul, ikka lootes saada kaitset ja tervist. Marju Heldema rääkis käsitöö kvaliteedist ning teguritest, mis kujundavad käsitöö tõelist hinda. On vaid tervitav, et käsitööle pühendunud inimesed sel teemal üha rohkem arutelusid korraldavad, vaid nii õpivad inimesed väärtustama kvaliteetset käsitööd ning mõistma ka selle tegelikkust väärtust ning hinda.

Uurisin Lihula Rahvaülikooli juhatajalt ning Lihula Lilltikandi Seltsi juhatuse liikmelt Varje Ojala-Tooilt, kui kaua kulub heal tikkijal ühe keskmise vaiba tikkimiseks ja kas nad saavad tehtud töö eest ka väärilist tasu?

“Õige hinnaga hea käsitöö ostjaid on vähe. Kui teha hoole ja armastusega, on see väga suur töö. Näiteks Lihula seeliku ühe motiivi tikkimiseks kulub oskajal tikkijal 1,5 tundi, seelikul aga on 66 motiivi,” selgitab Varje Ojala-Toos.

Muhu ja Lihula tikand

Kuna Eestis on levinud teadmine, et kõik tikitud esemed on Muhu tikand, siis oligi esimese festivali ülesanne selgitada Lihula tikandi ja Muhu tikandi erisused ja omapärad – nii tikkimise võtete kui mustrite osas.

Lihula tikand.

Tegelikult õppisid Muhu tüdrukud tikkima Lihula meistrite juures ja hiljem arendasid välja oma käekirjaga tikandi. Lihula lilltikand oli 50 aastat kirstudes peidus, varjusurmas, tikandit edasi ei arendatud. Lihula lilltikand on arhailisem, kasutatakse erksaid värve, värvide üleminek on järsk. Tikitakse valdavalt madalpistes, pistete vahel on õhku, taust kumab läbi ning palju tikitakse helepunasele taustale. Muhu tikand on edasiarendus Lihula tikandist. Muhu tikand on maaliline, kasutatakse sidepistet, tikand on tihedam, värvide üleminekud sulatatud.

2007. aastal alustas Lihula Rahvaülikool Larissa Mandeli eestvedamisel Lihula lilltikandi taasavastamise ja avalikkuse ette toomisega. 2007. aastal toimusid rahvaülikoolis esimesed lilltikandi kursused, 2008. aastal tegeldi Lihula tikitud tekkide uurimisega ning koostati passid ligi 200 tekile. Uurimistöõ tulemusena ilmus 2009. aastal raamat “Lihula lilltikand ja meistrid”. 2010. aastal anti välja rohke pildimaterjali ja mustritega DVD “Lihula lilltikand”. 2010. aastal asutati Lihula Rahvaülikooli juurde Lihula Lilltikandi Selts ja 2011. aastal toimus esimene Lihula Lill-